

Патріотизм – основа духовного становлення громадянина

Патріотизм громадянського спрямування – це любов до Батьківщини, свого народу, турбота про його благо, сприяння становленню й утвердженню України як суверенної, правової, демократичної, соціальної держави.

Бути патріотом – значить духовно піднятиись, усвідомити в Батьківщині безумовну цінність, яка дійсно й об'єктивно їй притаманна, приєднатись до неї розумом і почуттями.

Будьмо патріотами, бо ми того варті! Бережімо Україну, бо вона в нас єдина!

З нагоди Дня Конституції України, інформаційно-бібліографічний відділ підготував рекомендаційний бібліографічний список літератури на тему: **«Патріотизм – основа духовного становлення громадянина»**.

Абель, М. Р. Військово-патріотичне виховання на козацьких традиціях / М. Р. Абель // Управління школою. – 2013. – № 16–18. – С. 86–90.

Багацький, В. В. Військово-патріотичне виховання молоді – актуальна проблема загальноосвітньої школи / В. В. Багацький // Завучу. Усе для роботи. – 2016. – № 1. – С. 18–37.

Березівська, Л. Ідея національно-патріотичного виховання школярів у добу Української революції: за матеріалами журналу "Вільна українська школа" (1917-1920) / Лариса Березівська // Рідна школа. – 2016. – № 1. – С. 57–62.

Березівська, Л. Ідея національно-патріотичного виховання школярів у добу Української революції: за матеріалами журналу "Вільна українська школа" (1917-1920) / Лариса Березівська // Рідна школа. – 2016. – № 1. – С. 57–62.

Бех, І. Патріотизм: сучасні ознаки та орієнтири виховання / Іван Бех – директ. Ін-ту проблем виховання НАПН України // Рідна школа. – 2015. – № 1–2. – С. 3–6.

Бєлоглазова, Н. Патріотичне виховання дітей та учнівської молоді в умовах позашкільного навчального закладу / Наталія Бєлоглазова // Позашкілля. – 2015. – Травень (№ 5). – С. 14–18.

Блохін, О. Спорт як засіб патріотичного виховання та формування здорового способу життя особистості / О. Блохін // Вища освіта України. – 2012. – № 4. – С. 59–71.

Большакова, Н. Б. Проектування системи національно-патріотичного виховання в школі / Н. О. Большакова, Н. Б. Чалик // Виховна робота в школі. – 2015. – № 12. – С. 18–26.

Вербицька, П. В. Виховання громадянина і патріота України як суспільно-педагогічний виклик / П. В. Вербицька // Педагогіка і психологія. – 2015. – № 3. – С. 58–63.

Войтків, Г. Національно-патріотичне виховання учнів на уроках фізики / Галина Войтків, Петро Якубовський // Фізика та астрономія в рідній школі. – 2015. – № 5. – С. 5–7.

Воскобойник, В. Патріотичне виховання у ПТНЗ / Валентина Воскобойник, Оксана Колесник // Профтехосвіта. – 2015. – № 5. – С. 56–58.

Гаврилюк, О. Концептуальне осмислення змісту військово-патріотичного виховання / О. Гаврилюк // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2015. – № 6. – С. 18–25.

Гаврилюк, О. Національні та патріотичні якості / О. Гаврилюк, Ю. Брацюк, О. Сокур // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2014. – № 12. – С. 5–8.

Гавриш, Н. Національно-патріотичне виховання у ситуації соціального неспокою: змінюємо підходи / Наталія Гавриш, Катерина Крутій // Дошкільне виховання. – 2015. – № 8. – С. 2–7.

Гарнійчук, В. Аналіз конкретних ситуацій як один з методів виховання патріотизму старших підлітків / Валентина Гарнійчук // Історія в школі. – 2009. – № 4. – С. 16–18.

Гарнійчук, В. Досвід заходів патріотичного спрямування в українському суспільстві / Валентина Гарнійчук // Історія в школі. – 2015. – № 9–10. – С. 27–33.

Гарнійчук, В. Патріотичне виховання в українській педагогічній науці: наукові підходи та концепції / Валентина Гарнійчук // Історія в школі. – 2014. – № 3. – С. 28–30.

Гарнійчук, В. Форми та методи виховання патріотизму старших підлітків у позаурочній діяльності / Валентина Гарнійчук // Історія в школі. – 2009. – № 1–2. – С.18–22.

Грабовська, І. Єврореволюція як революція гідності в контексті цивілізаційної проблематики / І. Грабовська // Філософська думка. – 2014. – № 6. – С. 39–45.

Гусак, Л. Формування національної гідності учністі учнів на уроках історії України / Людмила Гусак // Професійно-технічна освіта. – 2015. – № 4. – С. 28–30.

Дяченко, О. Училищний музей: виховання патріотизму / Олена Дяченко // Професійно-технічна освіта. – 2010. – № 1. – С. 41–43.

Єкельчик, С. Українофіли = Ukrainophiles : світ українських патріотів другої половини ХІХ століття / С. Єкельчик. – К. : КІС, [2010]. – 267, [3] с. : іл. – Бібліогр.: с. 199–257.

Завалевський, Ю. І. Громадянська освіта і громадянське виховання в закладах освіти : [навчально-методичний посібник : рек. МОН України] / Ю. І. Завалевський, Ю. А. Прокопович, В. В. Сагарда ; Науково-методичний центр середньої освіти МОН України, Закарпатський філіал науково-методичного центру середньої освіти МОН України. – Чернівці : Букрек, 2004. – 47, [1] с. : табл. – Бібліогр. в тексті.

Завальнюк, О. Значення фізичної культури і спорту у вихованні патріотичних почуттів особистості / Олена Завальнюк // Вища освіта України. – 2015. – № 3. – С. 71–76.

Завальнюк, О. Фізична культура і спорт в структурі патріотичного виховання особистості / Олена Завальнюк // Вища освіта України. – 2015. – № 1. – С. 65–70.

Заховаєва, О. Формування громадянської самосвідомості / О. Заховаєва // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2015. – № 4. – С. 16–19.

Зелений, В. Військово-патріотичне виховання 10–11 класів у процесі занять хортингом / Зелений Василь // Фізичне виховання в рідній школі. – 2015. – № 4. – С. 36–38.

Зубалій, М. Класифікації методів військово-патріотичного виховання допризовної молоді : за науковою літературою / Зубалій Микола // Фізичне виховання в рідній школі. – 2015. – № 3. – С. 36–39.

Івашковський, В. В. Військово-патріотичне виховання школярів як соціально-психологічна проблема / Віталій Володимирович Івашковський // Фізичне виховання в рідній школі. – 2015. – № 1. – С. 28–30.

Ігнатюк, Т. Формування соціального досвіду дітей та учнівської молоді шляхом національного виховання / Тамара Ігнатюк, Валентина Вальченко // Рідна школа. – 2015. – № 7–8. – С. 63–67.

Ісаченко, Н. Виховання громадянина-патріота / Н. Ісаченко // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2015. – № 2. – С. 5–7.

Канашко, О. Громадянсько-патріотичне виховання та соціалізація особистості / О. Канашко // Рідна школа. – 2014. – № 6. – С. 34–37.

Каплуновська, О. Сучасний погляд на патріотичне виховання : особливості організації роботи з дошкільниками / Олена Каплуновська // Дошкільне виховання. – 2015. – № 8. – С. 8–10.

Колодій, О. С. Формування патріотизму студентів аграрних вищих навчальних закладів у позааудиторній діяльності : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Колодій Олена Сергіївна. – Житомир, 2016. – 276, [8] с.

Коломоєць, Г. А. Всеукраїнська гра "Джура" : патріотичне виховання старших підлітків / Г. А. Коломоєць // Фізичне виховання в рідній школі. – 2014. – № 3. – С. 40–43.

Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді // Виховна робота в школі. – 2015. – № 5. – С. 2–7.

Копач, С. О. Національно-патріотичне виховання : накази / Сергій Копач, Ігор Стеценко ; [упоряд. М. Голубенко]. – К. : Ред. газет з

управління освітою, 2014. – 125, [2] с, : табл. – (Б-ка "Шкільного світу"). – Бібліогр.: с. 125–126.

Кремень, В. Інтелект нації: роздуми про роль інтелігенції в державотворенні України / Василь Кремень – президент НАПН України // Наука і суспільство. – 2015. – № 5–6. – С. 2–9.

Кузьмук, Л. Плекаймо патріотів : досвід організації роботи з педагогами і батьками / Лідія Кузьмук // Дошкільне виховання. – 2015. – № 8. – С. 14–17.

Курило В. Основу системи національно-патріотичного виховання має становити ідея української державності / Віталій Курило // Рідна школа. – 2014. – № 4–5. – С. 8–9.

Кущерець, В. Патріотизм – шлях до миру : [Революція гідності на Майдані Незалежності] / Василь Кущерець // Наука і суспільство. – 2015. – № 11–12. – С. 2–9.

Любченко, О. Виховання національного свідомого громадянина України на уроках української мови / Олена Любченко // Початкова школа. – 2016. – № 3. – С. 1–4.

Майборода, Н. О. Патріотичне виховання засобами мистецтва вихованців сільських навчально-виховних комплексів "Дошкільний навчальний заклад - загальноосвітній навчальний заклад" : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Майборода Наталія Олексіївна. – Умань, 2016. – 234, [4] с.

Максютов, А. О. Патріотичне виховання майбутніх учителів географії в процесі пошукової туристсько-краєзнавчої діяльності : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Максютов Андрій Олексійович. – Умань, 2014. – 214, [3] с.

Максютов, А. О. Патріотичне виховання майбутніх учителів географії в процесі туристсько-краєзнавчої роботи / Андрій Максютов – викл. Уманського ДПУ ім. П. Тичини // Проблеми підготовки сучасного вчителя : збірник наукових праць / МОН України, Уманський ДПУ імені Павла Тичини ; [редкол.: Н. С. Побірченко (голов. ред.), О. О. Ярошинська, М. Б. Євтух, О. М. Коберник [та ін.]. – Умань : Жовтий О. О., 2014. – Вип. 10, ч. 2. – С. 212–216.

Маланюк, Т. З. Патріотичне виховання учнів основної школи засобами туристсько-краєзнавчої роботи : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Маланюк Тарас Зіновійович. – Івано-Франківськ, 2015. – 218, [3] с.

Методичні рекомендації щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах : [додаток до наказу Міністерства освіти і науки України] // Біологія і хімія в рідній школі. – 2015. – № 4. – С. 8–9.

Методичні рекомендації щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах// Трудова підготовка в рідній школі. – 2015. – № 4. – С. 6–7.

Моренець, В. Tertium non datur = Третєго не дано : проблеми українського суспільства в гуманітарній думці доби незалежності / Володимир Моренець // Мандрівець. – 2014. – № 6. – С. 5–15.

Паламарчук, Л. Роль учителя географії у здійсненні патріотичного виховання учнів / Л. Паламарчук // Географія та економіка в рідній школі. – 2015. – № 3. – С.32–37.

Паламарчук, Л. Б. Виховання патріотизму на уроках географії / Л. Б. Паламарчук // Географія та економіка в рідній школі. – 2015. – № 6. – С. 34–39.

Пасацька, С. Національно-патріотичне виховання ліцеїстів засобами позакласної роботи / Світлана Пасацька // Рідна школа. – 2015. – № 3. – С. 38–40.

Патріотичне виховання студентської молоді у процесі вивчення географічного краєзнавства : навч.-методичний посібник для студ. природничо-географічних факультетів / МОНмолодьспорту України, Уманський ДПУ імені Павла Тичини, каф. географії та методики її навчання ; [уклад. А. О. Максютов] ; [рец.: О. М. Коберник, О. В. Браславська]. – Умань : Візаві, 2012. – 119, [1] с. : табл. – Бібліогр. в тексті.

Патріотичне виховання учнів та студентів в навчальних закладах України : про відзначення 70-ї річниці визволення України та перемоги у Великій Вітчизняній війні : метод. реком. для загальноосвітніх шкіл, професійно-технічних навч. закладів I-IV акредитації / Н. П. Александренко, Н. В. Батраченко, Д. О. Бондарчук [та ін.] ; МОН України, Організація ветеранів України, Ін-т інноваційних технологій і змісту освіти. – К. : [Конус-Ю], 2014. – 100, [1] с. : фотоіл. – Бібліогр. в тексті.

Петегирич, О. Національна свідомість і патріотичні почуття учнів / О. Петегирич // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2014. – № 7–8. – С. 35–37.

Петегирич, О. Система національно-патріотичного виховання / О. Петегирич // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2015. – № 4. – С. 12–13.

Петрова, С. Патріотичне виховання в дитячому будинку / С. Петрова, Ю. Колесніченко // Соціальний педагог. – 2015. – № 4. – С. 33–34.

Петрочко, Ж. В. Національно-патріотичне виховання – державний пріоритет національної безпеки : (витяг із щорічної доповіді президенту України, Верховній Раді України про становище молоді в Україні 2015 року) / Ж. В. Петрочко, О. В. Ярошенко // Фізичне виховання в рідній школі. – 2016. – № 2. – С. 13–21.

Плекаємо патріотів України : (зб. статей освітян Черкащини з досвіду патріотичного виховання) / Головне управління освіти і науки Черкаської обласної державної адміністрації, Черкаський обл. ін-т післядипломної освіти педагогічних працівників. – Черкаси : Черкаський обл. ін-т післядипломної освіти педагогічних працівників, 2011. – 120 с. – До 20-річчя Незалежності України. – Бібліогр.: в тексті.

Плешаков, А. Патріотами не народжуються, а виховуються / А. Плешаков, Л. Шкурат // Рідна школа. – 2007. – № 11-12. – С. 17–19.

Подоляк, Т. С. Музей як осередок патріотичного виховання в освітньому окрузі / Т. С. Подоляк // Світ виховання. – 2012. – № 5. – С. 50–52.

Про вшанування подвигу учасників Революції гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні : указ Президента України від 11 лют. 2015 р. № 69 // Офіційний вісник України. — 2015. — № 13. — С. 340.

Про День Гідності та Свободи : указ Президента України від 13 листоп. 2014 р. № 872 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/872/>

Про День Соборності України : указ Президента України від 13 листоп. 2014 р. № 871 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/871/>

Про День захисника України : указ Президента України від 14 жовт. 2014 р. № 806 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/806/>

Пустовіт, Г. П. Патріотичне виховання дітей і молоді в позашкільних навчальних закладах: теоретико-прикладні конструкти / Г. П. Пустовіт // Педагогіка і психологія. – 2015. – № 3. – С. 16–21.

Роззавко, А. Формування духовно-морального світогляду сучасної молоді / Аліна Роззавко // Професійно-технічна освіта. – 2015. – № 4. – С. 31–34.

Сверстюк, Є. Народження української інтелігенції / Євген Сверстюк // Психологія і суспільство. – 2015. – № 2. – С. 7–12.

Система патріотичного виховання дітей та учнівської молоді в умовах модернізаційних суспільних змін : навч.-метод. посіб. / І. Д. Бех, К. О. Журба, В. А. Киричок [та ін.]; НАПН України, Ін-т проблем виховання. – К. : Педагогічна думка, 2011. – 238, [2] с. : іл., табл.

Смоляр, О. Патріотична особистість / О. Смоляр // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2014. – № 12. – С. 9–11.

Тимчик, М. В. Зміст патріотичного виховання учнів 7–9 класів у процесі фізкультурно-масової роботи / Микола Валерійович Тимчик // Фізичне виховання в сучасній школі. – 2013. – № 6. – С. 35–38.

Хлопіна, Ж. Патріотичне виховання учнівської молоді / Жанна Хлопіна // Позашкілля. – 2014. – Квітень (№ 4). – С. 65–66.

Циганчук, К. А. Патріотизм як цінність / К. А. Циганчук // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2011. – № 2. – С. 4–10.

Чорна, К. Національна ідея як фактор становлення патріотизму у дітей та молоді / К. Чорна // Шлях освіти. – 2008. – № 3. – С.5–11.

Шаповалов, Б. Підготовка старшокласників до дій в екстремальних ситуаціях у процесі військово-патріотичного виховання : на прикладі хортингу / Шаповалов Борис // Фізичне виховання в рідній школі. – 2015. – № 3. – С. 30–33.

Шклярєнко, Л. Г. Справжніми патріотами не народжуються, ними стають / Л. Г. Шклярєнко // Шкільному психологу. Усе для роботи. – 2016. – № 3. – С. 2–4.

Яхонтова, В. Роздуми про військово-патріотичне виховання підростаючого покоління / Валентина Яхонтова // Світ виховання. – 2015. – № 2. – С. 9–10.